

Dosarul nr. 2rh-79/22

2-19155723-01-2rh-08082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Judecător - V.Gîrleanu

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Pahopol, I. Cotruță, V. Mihaila

Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție, Judecători – S. Filincova, A. Cobăneanu, G. Stratulat, I. Bejenaru, D. Mardari

ÎNCHEIERE

28 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit

al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Victor Burduh

examinând cererea de revizuire depusă de Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Novițchi Neli și Novițchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La 25 septembrie 2019, Novițchi Neli și Novițchi Mihail au depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material în mărime de 276 075, 20 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iulie 2020, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Novițchi Neli și Novițchi Mihail.

S-a încasat de la Minaeva Lilia în beneficiului lui Novițchi Mihail și Novițchi Neli, suma de 263 316 lei cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat achitată la înaintarea acțiunii în mărime de 500 lei, și 7 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

S-a încasat de la Minaeva Lilia în beneficiului statului, taxa de stat în mărime de 7 399, 48 lei.

S-a aplicat sechestrul asupra bunurilor imobile ce aparțin cu drept de proprietate Lilei Minaeva, în limita sumei de 271 316 lei.

În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 03 august 2020 și 12 august 2020, Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, a depus cerere de apel și, respectiv, cerere de recurs, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iulie 2020 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral, iar sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile, să fie anulat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2021, au fost admise cererea de apel și cererea de recurs depuse de Minaeva Lilia.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 30 iulie 2020 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă

de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021 s-a admis recursul declarat de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail, prin intermediul avocatului Zamfir Pavel.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2021 și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 30 iulie 2020, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin decizia suplimentară a Curții Supreme de Justiție din 19 ianuarie 2022, s-a încasat din contul Liliei Minaeva în beneficiul lui Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail suma de 4 604 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat achitată la depunerea recursului.

Totodată, la 14 ianuarie 2022, Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, în temeiul prevederilor art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 aprilie 2022, cererea de revizuire a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 08 august 2022, Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanschi Valerii, a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, în temeiul prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În motivarea cererii de revizuire s-a menționat că, la 27 mai 2022, audiind înregistrarea audio și examinând procesele-verbale ale ședințelor de judecată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli și Moroșan Ioana către Minaeva Lilia, Alexandrov Sergiu și alții, privind anularea contractelor de vânzare-cumpărare și de donație, reprezentantul revizuietei a constatat că în cadrul procesului de judecată, intimata Novîțchi Neli a renunțat la pretenția privind încasarea prejudiciului material pentru încălcarea dreptului de preemțiune.

Prin urmare, circumstanța esențială a cauzei care nu a fost cunoscută revizuietei, este că în prezenta acțiune, instanțele de judecată au emis o hotărâre în privința unei solicitări, care a fost obiect într-o altă cauză civilă și în privința căreia intimata a renunțat.

În context, revizuietea a remarcat că nu a cunoscut despre acest fapt, deoarece nu a participat în mod fizic la examinarea cauzei, iar informația respectivă nu se conține în hotărârile judecătorești, fiind păstrate doar în înregistrarea audio a ședinței de judecată și o mică parte a procesului-verbal al ședinței de judecată, care nu a fost prezentat revizuietei pentru a formula cererea de revizuire.

Mai mult ca atât, revizuietea a menționat că la momentul depunerii cererii de chemare în judecată privind anularea contractelor de vânzare-cumpărare și de donație, Novîțchi Neli nu mai admitea încheierea unei tranzacții de vânzare-cumpărare pe viitor, iar supraîndatorarea Liliei Minaeva a avut loc exclusiv în urma acțiunilor de rea-credință a intimatei.

În altă ordine de idei, revizuietea a menționat că încă o circumstanță importantă pentru soluționarea cauzei, care nu a fost cunoscută, dar s-a descoperit recent, este reflectată în răspunsul notarului public Criucova Svetlana nr. 69 din 05 iulie 2022, prin care aceasta a confirmat că în biroul său urma să aibă loc tranzacția cu privire la vânzarea-cumpărarea cotei-părți din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. Xxxxx, xxxxx, însă Novîțchi Neli nu s-a prezentat, motiv din care tranzacția nu a avut loc.

Astfel, revizuietea consideră că instanța urmează să rejudece cauza, cu audierea notarului, în vederea stabilirii circumstanțelor suplimentare și aflării adevărului.

Examinând materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În speță, se constată că cererea de revizuire a fost întemeiată pe prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, potrivit cărora, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Reieșind din prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul lărgit ține să atragă atenția asupra faptului că circumstanțele nou-descoperite, sunt totalitatea de fapte juridice (obiect al probației) care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost și nici nu au putut fi cunoscute revizuientului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii și au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă.

În așa mod, pentru a invoca temeiul indicat în cererea de revizuire, este necesar ca circumstanța nouă să îndeplinească o condiție esențială – să existe anterior pronunțării hotărârii, dar revizuientului să îi devină cunoscută ulterior.

La caz, cele invocate în cererea de revizuire, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece, înregistrarea audio și procesele-verbale ale ședințelor de judecată la care se face referire, nu reprezintă o probă nouă, acestea fiind anexate la materialele dosarului menționat, revizuienta nefiind lipsită de dreptul de a lua cunoștință de ele, iar răspunsul notarului public Criucova Svetlana, a fost eliberat deja după pronunțarea hotărârilor instanțelor de judecată și revizuienta nu a indicat circumstanțele care au împiedicat-o să obțină această probă mai devreme.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a constatat că argumentele referitor la înscrisurile în cauză, nu pot fi acceptate prin prisma art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, ca temeiuri pentru revizuirea deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, deoarece ele nu se încadrează în categoria circumstanțelor fundamentale și obligatorii care ar justifica răsturnarea soluției pronunțate pe parcursul examinării cauzei pe cale ordinară.

De asemenea, Colegiul lărgit remarcă faptul că cumulul celorlalte argumente ale cererii de revizuire, sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute pentru retractarea soluției adoptate, or, simplul fapt al dezacordului cu actul de dispoziție al instanței de judecată nu poate constitui temei de revizuire a acestuia.

Suplimentar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței (superiorității) dreptului este principiul stălnității raporturilor judiciare, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Prin revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, se readuce în discuție o soluție judecătorească definitivă. Astfel,

în speța dată, admiterea cererii de revizuire va reprezenta o violare a art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Brumărescu vs România, nr.28342/95, §61, CEDO 1999-VI; Roșca vs Moldova, nr.6276/02, §24, din 22 martie 2005; Popou nr.2 vs Moldova nr. 19960/04 din 16.12.2005).

În aceeași ordine de idei, instanța menționează că principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul “res iudicata”, care constituie principiul executării hotărârilor definitive.

Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența unei instanțe ierarhic superioare este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, dar nici într-un caz de a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

Instanța menționează că prin revizuirea în sensul declarat se pretinde nu corectarea erorilor judiciare și omisiunilor justiției, dar anularea unei hotărâri irevocabile, fapt care direct contravine atât dispozițiilor legii naționale, cât și celor internaționale.

Astfel, admiterea revizuirii în circumstanțele descrise, ar contravine principiului securității raporturilor juridice, care presupune respectul față de principiul lucrului judecat și ar constitui o violare a art.6 §1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate și având în vedere că motivele invocate de revizuentă nu corespund prevederilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Conform art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Minaeva Lilia, prin intermediul avocatului Voleanski Valerii, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 octombrie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Novîțchi Neli și Novîțchi Mihail către Minaeva Lilia cu privire la încasarea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

Victor Burduh